N°. 297. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f. 20 en die van het Bijblad alleen f. 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 15 DECEMBER.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 204.) *BESLUIT van den 4den December* 1852, *ter uitvoering van de wet van* 18 *September* 1852 (Staatsblad *n°.* 178), *omtrent den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de wet van den 18den September 1852 (*Staatsblad* n°. 178) omtrent den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken

Op de voordragt van Onzen Minister van Finantien, van den 23sten November 1852, n°. 121, In- en Uitgaande Regten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 30sten November 1852, n°. 3);

Gezien het nader rapport van Onzen genoemden Minister, van den 3den December 1852, n°. 84, In- en Uitgaande Regten,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De kantoren van waarborg voor de gouden en zilveren werken, ingesteld bij de wet van den 18den September 1852 (*Staatsblad* n°. 178) worden, ten getale van vijftien, gevestigd als volgt:

In de provincie Noordbrabant:

te *'s Hertogenbosch*, voor de regterlijke arrondissementen van 's Hertogenbosch en Eindhoven; en

te *Breda*, voor het regterlijk arrondissement van dien naam.

In de provincie Gelderland:

te *Arnhem*, voor geheel de provincie.

In de provincie Zuidholland:

te *'s Gravenhage*, voor de regterlijke arrondissementen van 's Gravenhage en Leyden;

te *Rotterdam*, voor de regterlijke arrondissementen van Rotterdam, Brielle en Dordrecht, met uitzondering van het regterlijk kanton Schoonhoven; en

te *Schoonhoven*, voor het regterlijk arrondissement van Gorinchem en het regterlijk kanton Schoonhoven.

In de provincie Noordholland:

te *Amsterdam*, voor de regterlijke arrondissementen van Amsterdam en Haarlem; en

te *Alkmaar*, voor de regterlijke arrondissementen van Hoorn en Alkmaar.

In de provincie Zeeland:

te *Middelburg*, voor geheel de provincie.

In de provincie Utrecht:

te *Utrecht*, voor geheel de provincie.

In de provincie Friesland:

te *Leeuwarden*, voor geheel de provincie.

In de provincie Overijssel:

te *Zwolle*, voor geheel de provincie en het kanton Meppel.

In de provincie Groningen:

te *Groningen*, voor de provincien Groningen en Drenthe, de laatstgenoemde met uitzondering van het kanton Meppel, aan den waarborgering van het kantoor van Zwolle toegevoegd.

Eindelijk

In de provincie Limburg:

te *Maastricht* en

te *Roermond*;

beide voor de regterlijke arrondissementen van dezelfde namen.

Art. 2. De ontvangers der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen worden, behoudens de uitzonderingen, die daaromtrent door Ons nuttig of noodzakelijk kunnen worden geoordeeld, met de ontvangst der waarborgsregten bij de kantoren van dat middel belast.

Zij worden, in die bijkomende betrekking, door Onzen Minister van Finantien van eene acte van aanstelling voorzien.

Art. 3. De ontvangers, in het voorgaand artikel genoemd, zijn bevoegd zich, in de hun aldaar bij toevoeging opgedragen betrekking te doen vervangen door eenen plaatsbekleeder, die nogtans, alvorens in dienst te kunnen treden, door Onzen Minister van Finantien van eene acte van aanstelling moet worden voorzien, en daarenboven, tot een gelijken borgtogt gehouden is als zijn lastgever.

Art. 4. Uit kracht der bepaling van art. 90 der wet van den 18den September 1852 (*Staatsblad* n°. 178), worden de ambtenaren der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen mits deze door Ons aangewezen en bevoegd verklaard om de waarborgsambtenaren bij het verrigten hunner visitatien te vergezellen en bij te staan.

Art. 5. De vorm en zinnebeelden der onderscheiden rijks-keurstempels voorgeschreven bij art. 10 der even aangehaalde wet van den 18den September 1852 (*Staatsblad* n°. 178), zijn vastgesteld als volgt:

Gehalte-stempels.

Goud.	1ste gehalte.	Een klimmende leeuw, links gekeerd, met den pijlbundel in den linker en het zwaard in den regter klaauw; alsmede met de cijferletter 1. Vorm, ovaal.
	2de gehalte.	Een klimmende leeuw, aan den voorgaanden gelijk, doch zonder zwaard en pijlen, en met de cijferletter 2. Vorm, een langwerpig regtstandig achtkant.
	3de gehalte.	Een loopende leeuw, in dezelfde rigting als de beide voorgenoemden, met opgeheven zwaard in den regter klaauw en de cijferletter 3. Vorm, een langwerpig liggend achtkant.
	4de gehalte.	Een eikenblad. Vorm, een ovaal veld.
Zilver.	1ste gehalte.	Een klimmende leeuw, regts gekeerd, met de cijferletter 1. Vorm, een gothisch schild.
	2de gehalte.	Een loopende leeuw, in gelijke rigting, met de cijferletter 2. Vorm, een liggend langwerpig zeskant.

Waarborgs-stempels.

Goud.	Groote.	Een leeuwenkop, links gekeerd en getongd, met eene der letteren van het alphabet aan de voorzijde. Vorm, een rond schild.
	Kleine (werken met aanhangselen).	Een leeuwenkopje, regts gekeerd met open muil. Vorm, uitgesneden.
	Kleine (werken zonder aanhangselen).	Een leeuwenkopje in omgekeerde rigting, met gesloten muil. Vorm, uitgesneden.
Zilver.	Groote.	Een Minerva-kop, links gekeerd, met eene letter van het alphabet op den helm. Vorm, een rond schild met dubbelen rand.
	Kleine.	Een Romeinsch zwaard. Vorm, uitgesneden.

Stempel voor het ongewaarborgd gehalte.

Goud en zilver.	De letter *S* in verschillende grootte. Vorm, uitgesneden.

Stempel voor de oude werken in den handel terugkeerende.

Goud en zilver.	Eene bijl. Vorm, uitgesneden.

Stempel voor de werken ten uitvoer bestemd.

Goud en zilver.	Een sleutel. Vorm, uitgesneden.

Stempels voor de vreemde werken.

Goud en zilver.	Groot.	Een gekroond schild met de letter *V*. Vorm, uitgesneden.
	Klein.	Een zwijnskopje, regts gekeerd. Vorm, uitgesneden.

Tot het telken jare veranderende *jaar-lettermerk*, worden opvolgend de letters van het alphabet gebezigd, welke door Onzen Minister van Finantien daartoe worden aangewezen.

Art. 6. Het onderscheidingsmerk, bedoeld bij het 2de nummer van art. 10 der wet van den 18den September 1852 (*Staatsblad* n°. 178) en 't geen bestemd is tot aanwijzing van het kantoor, waar de keurstempel van eenig werk is geschied, bestaat in eene der letteren van het alphabet, aan de bij het voorgaand artikel omschreven groote waarborgstempels ingevoegd, en welke, ten aanzien der verschillende kantoren, bepaald is als volgt:

voor het kantoor van	Amsterdam,	de letter	A.
» » » »	Utrecht,	» »	B.
» » » »	's Gravenhage,	» »	C.
» » » »	Rotterdam,	» »	D.
» » » »	Groningen,	» »	E.
» » » »	Leeuwarden,	» »	F.
» » » »	Zwolle,	» »	G.
» » » »	Arnhem,	» »	H.
» » » »	Breda,	» »	I.
» » » »	's Hertogenbosch,	» »	K.
» » » »	Middelburg,	» »	L.
» » » »	Schoonhoven,	» »	M.
» » » »	Maastricht,	» »	N.
» » » »	Roermond,	» »	O.
» » » »	Alkmaar,	» »	P.

Art. 7. De bepalingen van dit besluit treden gelijktijdig met de wet van den 18den September 1852 (*Staatsblad* n°. 178), en alzoo met den 1sten Januarij 1853 in werking.

Onze Minister van Finantien is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 4den December 1852.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VAN BOSSE.

Uitgegeven den *elfden* December 1852.
De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Bij besluit van den 13den December 1852, n°. 45, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan de volgende commissien uit de Staten der provincie Drenthe magtiging te verleenen om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten:

1°. aan de commissie, belast met het uitbrengen van rapport op den brief van het Departement van Binnenlandsche Zaken van 2 November 1852, betreffende de intrekking van het besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe van 25 Mei 1841, waarbij aan *J. Tonckens* c. s., vergunning tot het leggen van eene grondpomp is verleend;

2°. aan de commissie, belast met het uitbrengen van rapport op een adres van eigenaren van gronden en veenen te Smilde om hunne landerijen op de vaart naar de kolonie Veenhuizen te mogen laten afwateren;

3°. aan de commissie, belast om de Staten voor te lichten ten aanzien van eene voorgestelde herziening van het provinciaal reglement op den ijk der boter- en honigvaten;

4°. aan de commissie, belast met het uitbrengen van rapport omtrent een voorstel nopens den aanleg van straatwegen in de provincie;

5°. aan de commissie, belast met het uitbrengen van rapport omtrent een voorstel tot het ontwerpen van reglementaire bepalingen ten aanzien van het verstrekken van subsidie uit de provinciale fondsen aan gemeenten en particulieren, welke wegen wenschen aan te leggen.

Bij besluit van 13 December jl., n°. 46, heeft Zijne Majesteit goedgevonden aan de commissie uit de Provinciale Staten van Utrecht, belast met het ontwerpen van een nieuw reglement op de wegen in die provincie, magtiging te verleenen, om na het sluiten der Statenvergadering hare werkzaamheden voort te zetten.

Bij besluit van 13 December jl., n°. 51, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den majoor-kommandant der dienstdoende schutterij te Deventer, *A. G. Besier*, te vergunnen de hem door de onderofficieren van die schutterij geschonken eeresabel te dragen.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 8sten December 1852, n°. 41, zijn, op hun daartoe gedaan verzoek, eervol uit hunne betrekking ontslagen: *J. M. Geluk*, als plaatsvervangend kantonregter te Brouwershaven, en *A. de Wall Janssen*, als plaatsvervangend kantonregter te Helder.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 8sten December 1852, n°. 42, is benoemd tot plaatsvervanger van den kantonregter te Vianen, *A. de Wall Janssen*, notaris aldaar.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 8sten December 1852, n°. 43, is aan mr. *C. A. van Munster Jordens*, op zijn daartoe gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van officier bij de arrondissements-regtbank te Deventer, in te gaan met den 1sten April 1853.

Bij Koninklijk besluit van den 13den December 1852, n°. 17, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Texel c. a., de heer *N. Alblas*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Zijpe.

Bij Koninklijk besluit van den 13den December 1852, n°. 64, is benoemd tot betaalmeester in het arrondissement Almelo, de heer jhr. *W. L. B. van Panhuijs*, thans surnumerair bij de dienst van 's Rijks schatkist.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* berigt dat de keizerlijke regering door Sardinie en door Spanje erkend is geworden. Ook berigt het regeringsblad omstandig, dat de graaf Walewski aan de Koningin van Engeland den 9den dezer de nieuwe geloofsbrieven overhandigd heeft, waarbij hij als afgezant van den Keizer der Franschen bij Hare Britsche Majesteit wordt geaccrediteerd; uit de medegedeelde bijzonderheden blijkt dat de gezant met veel onderscheiding is ontvangen, en dat de Koningin zijne aanspraak heeft beantwoord met zeer vriendschappelijke betuigingen.

Aan een Belgisch dagblad wordt uit Parijs geschreven dat de gezanten van Rusland, Oostenrijk en Pruissen bijkans gelijktijdig, tusschen den 20sten en den 25sten dezer, hunne nieuwe geloofsbrieven zullen overhandigen en dat de erkenning der keizerlijke regering van de zijde der drie Noordsche hoven in geheel gelijkluidende bewoordingen zal geschieden.

SPANJE.

Uit Madrid wordt gemeld dat den 6den dezer nagenoeg honderd leden van den Senaat en van de Kamer van Volksafgevaardigden, allen tot de gematigd-liberale partij behoorende, eene bijeenkomst gehouden en besloten hebben, gezamenlijk werkzaam te zijn ten einde bij de aanstaande algemeene verkiezingen tot zamenstelling eener nieuwe kamer, de keuze van voorstanders der bestaande constitutie te bevorderen. Tot leiding dezer bemoeijingen is terstond eene commissie benoemd, en het voorzitterschap derzelve is opgedragen aan en aangenomen door den generaal Narvaez. De commissie werd gemagtigd zich te verstaan met het andere gedeelte der liberale partij, de progressisten, en eene nieuwe bijeenkomst te beleggen, zoodra zij van hare stappen tot aansluiting aan dat gedeelte der oppositie verslag zoude kunnen doen.

Het Gouvernement heeft deze plannen van constitutioneel verzet niet met onverschillige oogen aangezien, en in het Spaansche regeringsblad van den 8sten dezer een Koninklijk besluit uitgevaardigd, waarbij verboden wordt, zonder eene voorafgaande vergunning der overheid bijeenkomsten tot voorbereiding der verkiezingen te houden.

Het regeringsblad behelst in hetzelfde nommer eene ministeriele aanschrijving strekkende om de koopers van aan den Staat toegeëigende geestelijke goederen, die in de tegenwoordige omstandigheden vreesden in het bezit daarvan gestoord te zullen worden, daaromtrent gerust te stellen; alsmede een Koninklijk besluit houdende vergunning om de geestelijke vereeniging van San Felipe Neri weder op te rigten.

— Eenige dagen voor de opening der aanstonds weder gesloten Cortesvergadering had de regering tegen zes Madridsche dagbladen, wegens een onjuist verslag van het verhandelde in eene bijeenkomst van antiministeriele leden der kamers, eene regtsvervolging ingesteld, waardoor die dagbladen vooreerst belet werden verder als politieke bladen te verschijnen. Den 7den dezer heeft eene bijzondere jury, geheel zamengesteld volgens de verordeningen op de drukpers die laatstelijk door de regering op eigen gezag gemaakt zijn, uitspraak in deze zaak gedaan en al de aangeklaagde dagbladen vrijgesproken.

ITALIE.

Bij den Sardinischen Senaat is rapport uitgebragt door de commissie, waaraan hij het wets-ontwerp tot invoering der burgerlijke huwelijksvoltrekking had verzonden. Dit wets-ontwerp is, gelijk men weet, eenige maanden geleden door de Kamer van Volksafgevaardigden aangenomen, niettegenstaande het door de hoogste kerkelijke overheden afgekeurd werd, als strekkende om de echtverbindtenis aan den heiligenden invloed der godsdienst te onttrekken. De meerderheid der commissie van den Senaat heeft aan de bedenkingen der geestelijkheid meer gewigt gehecht, en het ontwerp op sommige punten gewijzigd. Het bevat thans onder anderen de volgende bepalingen: „De burgerlijke wetgeving beschouwt het huwelijk alleen in verband tot de burgermaatschappij, zonder zich te bemoeijen met de door de godsdienst opgelegde pligten. Geen Christen mag met een onchristen huwen. Geestelijken die de volle wijding ontvangen hebben en personen van beide seksen die door kloostergeloften tot den ongehuwden staat gehouden zijn, mogen niet huwen. De kerkelijke huwelijksvoltrekking in den door de Katholieke Kerk voorgeschreven vorm, belet de aldus verbonden personen met een anderen persoon eene burgerlijke echtverbindtenis aan te gaan. Personen die de staats-godsdienst belijden, kunnen bij de burgerlijke huwelijks-voltrekking bedingen dat zij door de kerkelijke zal worden gevolgd. Wordt aan dit beding niet binnen vijftien dagen voldaan, dan wordt de burgerlijke echtverbindtenis als nietig beschouwd. Wanneer een huwelijk waarbij dat beding is gemaakt, door de kerkelijke overheid nietig wordt verklaard, vervalt ook de burgerlijke verbindtenis, zonder dat dit echter nadeelige gevolgen zal kunnen hebben voor de kinderen of voor de gehuwden, in geval deze blijkbaar te goeder trouw het huwelijk hebben aangegaan. Of in zoodanig een geval de goede trouw moet worden aangenomen, wordt alleen door de burgerlijke regtbanken beslist. Bestond de goede trouw alleen bij één der gehuwde personen, dan wordt zij alleen aan dezen alsmede aan de kinderen ten goede aangerekend."

— Uit Turyn wordt gemeld dat een geestelijke, die als lid van den stedelijken raad het voorstel had gedaan, ten gevolge waarvan het lijk van den abt Gioberti uit Frankrijk naar Turyn gebragt en aldaar plegtig ter aarde besteld is, deswege door de hooge kerkelijke overheid in de bediening der kerkplegtigheden is geschorst. Naar gemeld wordt is die geestelijke op denzelfden dag door den Koning tot ridder der orde van St. Mauritius en Lazarus benoemd.

— Het Toscaansche regerings-blad van den 6den dezer behelst eene officiele aankondiging, waaruit blijkt dat op den 20sten dezer een bedrag van een millioen lire rente ten laste van het groot-hertogdom zal worden te gelde gemaakt.

— De krijgsraad te Mantua heeft, gelijk gemeld is, dezer dagen tien personen ter dood veroordeeld wegens het oprigten van revolutionnaire vereenigingen en het verspreiden van oproerige geschriften in den geest van den volksmenner Mazzini en zijne medestanders. De jongste berigten uit Lombardije melden, dat de maarschalk Radetzky, als hoofd van het burgerlijk en militair bewind in Lombardije, het doodvonnis voor vijf dier personen bekrachtigd en voor de overige in eene verwijzing tot zware kerkerstraf veranderd heeft.

TURKIJE.

In de Duitsche bladen is dezer dagen eene reeks van officiele stukken openbaar gemaakt betreffende de aangelegenheden van Montenegro, die in den laatsten tijd weder bij de Europesche diplomatie in behandeling gekomen zijn en ook in het Britsche Hoogerhuis aanleiding gegeven hebben tot eene interpellatie waarop de minister van buitenlandsche zaken het gerucht van nieuwe diplomatieke schikkingen omtrent dien, gelijk hij zeide, sedert eeuwen onafhankelijken Staat logenstrafte. De Montenegrijnen hebben, gelijk men weet, op het grensgebied van Europeesch Turkije een kleinen Staat gevormd, wiens onafhankelijkheid tot nog toe niet uitdrukkelijk erkend was, gewoonlijk maar dien de Turken nimmer hebben kunnen onderwerpen. Het oppergezag werd er uitgeoefend door eenen vorst die, onder den naam van Wladika, het hoofd der krijgsmagt en bisschop tevens was, en die uit St. Petersburg van het hoofd der Grieksche Kerk zijne aanstelling als bisschop ontving. Wegens zijne hooge geestelijke waardigheid was hij verpligt tot den ongehuwden staat: dit belette eene vaste opvolging in het hoog gezag in te stellen, zoodat telkens wanneer de vorstelijke zetel openviel, de vervulling van denzelve aanleiding tot beroeringen gaf. In dezen staat van zaken heeft de tegenwoordige Wladika, Daniel Petrowitsch Niegorh, die onlangs op aanbeveling van den laatsten Wladika, zijnen oom, tot die waardigheid verheven is, verklaard niet langer het wereldlijk en het kerkelijk gezag in zijne hand te willen vereenigen. De daarvoor door den vorst aangevoerde redenen zijn beaamd door den Senaat en de geestelijkheid van Montenegro, en deze hebben bepaald dat het staatsgezag voortaan erfelijk zonde zijn in het geslacht van den tegenwoordigen Wladika, naar orde van eerstgeboorte van man op man overgaande, terwijl de bisschoppelijke waardigheid zoude opgedragen worden aan eenen bisschop of aartsbisschop, door den Wladika te kiezen uit het geslacht Niegorh of een ander der aanzienlijkste geslachten des lands.

Rusland heeft als beschermheer van Montenegro, deze verandering goedgekeurd en den Wladika Daniel als erfelijk en onafhankelijk souverein van Montenegro erkend. Oostenrijk heeft insgelijks den tegenwoordigen Wladika als zoodanig doch nog niet als onafhankelijk vorst erkend, hoewel de Oostenrijksche overheden gelast zijn hem voortaan den titel van Doorluchtigste Hoogheid te geven. Buitendien is hem eenige uitzigt gegeven op eene aanstaande erkenning der onafhankelijkheid

van Montenegro, in weerwil der protesten van Turkije. De Turksche regering beweert steeds regt te hebben op het Montenegrijnsche grondgebied, hetwelk door zijne ligging van groot gewigt geacht wordt voor al de mogendheden die in de Adriatische zee belangen voor te staan hebben.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de berigten uit de Vereenigde Staten, loopende tot den 1sten dezer, heerschte er na de zoo beslissende zege der demokratenpartij bij de presidentskeuze en in afwachting der bijeenkomst van het nieuwe Congres der Unie, welks zitting den 6den dezer zoude aanvangen, eene ongemeene stilte in de politieke wereld. Wel was de Noord-Amerikaansche poststoomboot weder van New-York naar Cuba vertrokken, den persoon aan boord hebbende dien de Spaansche overheden verklaard hadden niet weder op het eiland of in de haven te zullen toelaten; doch het gouvernement der Unie had laatstelijk zulke beschikkingen dienaangaande gemaakt, dat het geacht konde worden niet meer betrokken te zijn in hetgeen met dat vaartuig mogt voorvallen, zoodat ook de Spaansche overheden van hare zijde nu den Noord-Amerikaanschen overmoed zouden kunnen fnuiken zonder met het gouvernement der Vereenigde Staten in botsing te komen: of zij daartoe den moed zouden hebben, of wel in de dusver zoo vruchteloos betoonde lankmoedigheid zouden volharden, is eene vraag waarover onder het publiek te New-York, al naar gelang der uiteenloopende wenschen, verschillend geoordeeld werd.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 14den December* 1852.

Heden wordt van Regeringswege in handen der kamers van koophandel en fabrieken te Amsterdam en Rotterdam gesteld een brief van 's Konings gezantschap te Konstantinopel, van 20 November jl., met bijlagen, over de voordeelen, welke de Nederlandsche zee-verzekeringmaatschappijen kunnen verwerven door het oprigten van een agentschap in die hoofdstad, en over de middelen ter bereiking van dit doel.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen de navolgende door de Tweede Kamer aangenomen wetsontwerpen, namelijk:

dat tot verhooging van de VIIde afdeeling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1851 (bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarlemmer-meer;

dat tot goedkeuring eener additionele overeenkomst van handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika gesloten; en

dat tot aflossing of verwisseling van nationale schuld;

welke naar de afdeelingen zijn verzonden.

Daarna zijn achtereenvolgens de wets-ontwerpen:

tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren voor 1853; en

tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1850,

met algemeene stemmen aangenomen, het eerste zonder beraadslaging en het tweede na eene korte woordenwisseling tusschen den heer van Dam van Isselt en den Minister van Kolonien.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot wijziging der bepalingen nopens de heffing bij admodiatie van sommige accijnsen in Limburg, heeft haar verslag uitgebragt. De beraadslaging is bepaald op aanstaanden Donderdag den 16den dezer, des namiddags ten twee ure.

De met de jongste Landpost aangebragte Javasche couranten tot het laatst van October hier ter stede nog niet aangekomen zijnde, nemen wij de volgende berigten uit de Amsterdamsche en Rotterdamsche bladen over:

Den 10den dezer maand is de Gouverneur-Generaal van zijne reis in de binnenlanden teruggekomen en heeft den volgenden dag het dagelijksch beheer van zaken weder overgenomen. De terugkomst van Zijne Excellentie was bespoedigd door de ontvangen tijding der ongesteldheid van den graaf van Hogendorp, lid en waarnemend vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie. De Gouverneur-Generaal was ook gedurende het laatste gedeelte zijner reis met veel onderscheiding ontvangen. Hij had allerwege het zienswaardige in oogenschouw genomen.

— Volgens de laatste tijdingen, per mail van Palembang ontvangen, loopende tot den 8sten October jl., had de marga Moelak Oeloe, aan de zuidelijke grens van de Lematang Oeloe, reeds sedert 10 à 12 jaren de landrenten niet aangezuiverd, zich in 1851 onmiddellijk aan den opstand aangesloten en vele rooverijen in de onderworpene marga's gepleegd. Ter bestraffing, alsmede ter verzekering van de rust en veiligheid in de Lematang Oeloe, werd tot eene expeditie besloten. Daartoe rukte op 30 Augustus jl. de luitenant-kolonel de Brauw, met eene kolonne, sterk 300 bajonetten en 25 pradjoerits, die onder speciale bevelen van den majoor H. W. van Rijnbergh was gesteld, van Lahat op. Den 3den des ochtends werd de tijding ontvangen, dat de bevolking van de Moelak Oeloe des nachts hare doessons had versperd en zich zou verdedigen. Na eene korte verdediging werden die doessons met weinig moeite achtereenvolgens door de troepen bemagtigd en verbrand, sommige door de inlanders zelven in brand gestoken. Eene daarna door den kolonel de Brauw belegde vergadering van inlandsche hoofden, waarbij hij eene toespraak in het Maleisch hield, had ten gevolge, dat zij naleving van de hun gestelde voorwaarden beloofden en daarna met geschenken huiswaarts gezonden werden.

Ook een nieuwe inval op ons grondgebied door den radja Tjang-Alang werd door het verbranden van eenige onwillige doessons beëindigd.

— Ter hoofdplaats Palembang en in de nabij gelegene districten mogt men zich over eene gewenschte rust verheugen. De cholera, na eerst ter hoofdplaats gewoed te hebben, verspreidde zich meer en meer in de binnenlanden. Het getal der in de verschillende districten overledene personen werd tot den 2den October jl. op 753 gesteld. Ter hoofdplaats zijn van 20 Augustus tot 30 September aangetast 893 personen, van welke zijn overleden 257 en hersteld 467, zoodat nog 169 zieken overbleven.

— Den 7den October jl. is te Djokjokarta overleden, radhen ajoe Mangkorowatie, moeder van den naar Macassar verwijderden pangeran Dhipo Negoro, en het lijk den volgenden dag te Imogiri ter aarde besteld.

— Ter vergemakkelijking en bespoediging der geregtelijke instructie in de zaak tegen W. M. Gibson en C. M. Graham, heeft het Gouvernement een stoomschip ter beschikking van de justitie gesteld, ten einde de getuigen, in het Palembangsche woonachtig, naar Batavia over te voeren en van hier derwaarts terug te brengen.

— Den 9den October zijn hier aangekomen de overland-mailbrieven uit Europa, tot 24 Augustus.

— In den namiddag van 17 September, ten 4 ure, heeft in de districten Ngoempak en Tinawoon, residentie Rembang, een hevige orkaan gewoed, vergezeld van eene windhoos. De schade daardoor, zoo aan vele Javaansche woningen als aan de groote bazaar-loods, in de dessa Maloo, aangerigt, is vrij aanzienlijk; terwijl drie tabaksschuren van den contractant B. J. de Lange gedeeltelijk vernield werden. Zware houtwerken waren op vier verschillende plaatsen gebroken en op aanmerkelijken afstand voortgeslingerd.

— In de binnenlanden van Palembang, waar de moerbezienboom weelderig in het wild groeit, legt zich de bevolking vrij algemeen toe op de zijdeteelt. Door den tegenwoordigen adsistent-resident van den Bossche, is thans te Batoe Radja Ogan eene aanplanting gedaan van moerbezienboomen, welke vrij weelderig zijn opgekomen, zoodat van eenige uit de Lamgkayap derwaarts overgebragte zijdewormen, welke in 1851 zijn voortgeteeld, in het begin van dit jaar eene hoeveelheid van 4½ kattie ruwe zijde is verkregen. Een kistje van deze zijde, als monster herwaarts overgezonden, is vrij gunstig beoordeeld.

— Den 4den Augustus was de schroefstoomboot *Padang*, gezagvoerder Persille, te Ternate aangekomen en den 6den wederom vertrokken. De heer Hesselle, R. K. geestelijke, was daarmede aangekomen, en had bereids twee malen godsdienst-oefening gehouden.

— Men meldt van Soerakarta, dat in den avond van 10 October een getal van 76 huizen, in de kampongs Keparen en Balaghan, ongeveer een halve paal ten westen van den kedaton, door brand is vernield. De ijverige medewerking van eenige Europesche ingezetenen, eenige dragonders der lijfwacht en van enkele Javanen, heeft het overige gedeelte van deze en de belendende kampongs, die zeer digt bebouwd zijn, behouden.

— Op Zaturdag avond 9 October, omstreeks 5 ure, heeft er een bandjir plaats gehad in de rivier Tjidania (residentie Buitenzorg), zoo hevig als, naar het zeggen van vele inlanders, in geen 4 of 5 jaren is gezien geworden. Aan den oever, in de onmiddellijke nabijheid der hoofdplaats, zijn 9 huizen overstroomd, waarbij de pachter voor het slagten van rundvee een verlies heeft geleden aan karbouwhuiden, karbouwenlijm, karren, paarden, geiten, benevens een berghuis voor huiden en 9 stuks stallen (kadogans), van ruim f 2000.

— Beneden de dessa Panarangon zijn 2 menschen, een jongen van 15 en eene zwangere vrouw van 25 jaren, door den stroom weggevoerd. De eerste is echter weder op den oever geworpen en heeft het leven er afgebragt. De vrouw daarentegen wordt nog vermist. Volgens mondeling berigt van den regent, zijn er op het land Tjlawie 3 bruggen weggespoeld. Men heeft huizen zien afdrijven, doch weet nog niet, van waar. Daaromtrent worden echter nadere berigten te gemoet gezien.

— Ook wordt uit het district Parong berigt, dat in den namiddag van den 8sten October een inlander, genaamd Rinan Bin Djailien, van den kampong Leweng Kollot, land Tjiboenboelang, op weg gaande naar Tjampea, door den bliksem is doodgeslagen, hebbende men zijn hoofddoek en broek op zijn ligchaam geheel verbrand gevonden.

— Men schrijft uit Banka, dd. 5 October: De in de maand Augustus aldaar uitgebrokene cholera is thans geheel van de hoofdplaats geweken. Volgens ingekomen rapport van de geneeskundige faculteit aldaar, zijn in de maand September 8 lijders onder behandeling geweest, van welke 2 zijn overleden; terwijl de opgaven van de inlandsche hoofden aan het bestuur, melden, dat in den loop dier maand 17 lijders zijn aangetast, van welke 14 hersteld zijn. In de laatste helft der vorige maand, toen de ziekte geheel scheen opgehouden te hebben, brak dezelve eensklaps op de ter reede van Muntok liggende oorlogsbrik *Pylades* uit, doch verdween weder even plotseling, nadat vier personen door deze ziekte aangetast en overleden waren. Sedert zijn geene sporen van cholera meer waargenomen; wel kwamen daarna vele diarrheën van ernstigen aard voor.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 102—104 van het BIJBLAD II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van gisteren;

2°. vel 101^1 en 101^2 (Supplementbladen) van hetzelfde BIJBLAD, redevoeringen behelzende, uitgesproken in de zitting der genoemde Kamer van den 11den dezer; en

3°. vel 102 der *Bijlagen* van het BIJBLAD II, eenige laatstelijk bij de Tweede Kamer ingekomen stukken behelzende.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 31sten December 1852, des namiddags ten één ure, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te Leyden, in een der vertrekken van het Academie-Gebouw op het Rapenburg, worden Aanbesteed:

Het onderhoud van al de Gebouwen enz., tot genoemde Hoogeschool behoorende, benevens het verrigten van eenige herstellingen aan dezelve; en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den eersten Januarij 1853, en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek, op hetwelk de bovengenoemde aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie voornoemd, te 's Gravenhage, ter lezing liggen: te Leyden, in het Logement de Gouden Molen, op de Mare, bij J. Koreman, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement de Burcht, en in de Paauw, aan de Korenbrug; te Amsterdam, in het Noordhollandsche Koffijhuis; te Haarlem, in de Vergulde Druif; te Rotterdam, in den Romein; te Dordrecht, in Bellevue, en te Gorinchem, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Opzigter der Gebouwen van de Hoogeschool J. Holtz, wonende op de Haarlem-

merstraat te Leyden; en acht dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 28sten December 1852, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

Het Verhoogen van het gedeelte des Grooten Wegs der 1ste klasse, nº. 8, buiten de Hinthamerpoort te 's Hertogenbosch, tot de scheiding van het Rijks- en Stadsgedeelte, ter lengte van 570 ellen, met het Onderhoud van dat gedeelte tot den 25sten October 1853.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, overeenkomstig art. 10 van het Bestek, zullende tot dat einde de gezegelde Inschrijvings-biljetten, behoorlijk gesloten, uiterlijk 24 uren vóór de Aanbesteding, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant moeten zijn ingezonden.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Eenige dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, waaromtrent nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje en den Ingenieur L. Rijsterborgh, beiden te 's Hertogenbosch.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 28sten December 1852, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

Het Onderhoud der Rijzen Pakberm en Krib aan den Mond van het Heusdensche Kanaal en de Rivierwaterkeerende Werken der voormalige vesting Heusden, in de provincie Noordbrabant, gedurende vier jaren, in te gaan den 1sten Januarij 1853 om te eindigen den 31sten December 1856.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noorbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat in Noordbrabant, H. F. Fijnje en bij den Ingenieur jhr. E. C. B. ridder van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch, mitsgaders bij den opzigter J. Justema, te Heusden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat, volgens ontvangen berigt van Zijner Majesteits Consul-Generaal te *Napels*, op den 1*sten dezer maand*, aan den ingang van de Militaire Haven in de Golf van *Napels*, een nieuw Kustlicht van de 4de grootte (klein model) is ontstoken, zijnde stilstaand doch van drie tot drie minuten met heldere schittering afgewisseld, boven den waterspiegel verheven 33.7 Parijsche voeten (10.945 mètres), zijnde met goed weêr op een afstand van 10 Engelsche mijlen zigtbaar van het dek van een Vaartuig, 7 voeten boven water. Dit vuur is gelegen in het Z. 26º 30′ Oost op 235 roeden (458 mètres) van het groote vuur van verkenning van de 3de grootte, hetwelk met flikkeringen van twee tot twee minuten afwisselt, 't welk met het einde van 1844 geplaatst is op den Hoek der twee Moeljes welke de Koopvaarders-haven vormen, en waarvan de standplaats vroeger is opgegeven namelijk 40º 50′ 15″ N. Br. en 11º 55′ 18″ Lengte Oost van Parijs. De ingang der Militaire Haven naar het O. N. O. gekeerd, is tusschen deze twee vuren begrepen en heeft eene opening van 206 roeden (401.5 mètres). Des nachts de Militaire Haven willende inloopen zal men het nieuwe vuur van de 4de grootte aan zijne linker hand moeten houden op een afstand van niet minder dan 20 roeden (39 mètres) om de in het O. N. O. uitstekende helling te vermijden der Rots waarop de Vuurtoren is geplaatst, en wanneer men dien dwars heeft dat is: in het W. Z. W. moet men spoedig links of bakboord op, bijsteken. Eindelijk, dit nieuwe licht met flikkeringen is ten Zuiden op 277½ roeden (540.86 mètres) afstand van het kleine stilstaand vuur van de 5de grootte, reeds voor meerdere jaren geplaatst op het uiteinde van de Koopvaarders-moelje, die van den grooten Vuurtoren, waarop een licht van de 3de grootte is, zich verlengt in het N. O. ¼ O.

Om alzoo bij nacht de Koopvaarders-haven in te loopen zal men, na op verren afstand het groote vuur van de 3de grootte te hebben ontdekt, vervolgens meer buitenwaarts van dit vuur, het bovenvermelde nieuwe vuur van de 4de grootte zien, en van dit, hetwelk men links van zich laat, Noorden op het kleine stilstaande vuur van de 5de grootte aansturende, zal men dit laatste digt langs loopen, het steeds links van zich houdende tot dat men het dwars van zich hebbende snel bakboord moet opsteken en oogenblikkelijk ankeren, uit hoofde van de engte der Monding dezer Haven.

Alle opgaven zijn naar het regtwijzend kompas.

's Gravenhage, den 30sten November 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt door deze ter openbare kennis, dat de vaartuigen der vaste Loodsdienst, met aanvang van den 15*den December aanstaande*, tot onderscheidingsteeken bij nacht en wel van Zons-ondergang tot Zons-opgang zullen voeren een *toplicht*, wit van kleur, met smalle strooken rood afwisselende, en voorts om het uur van dek zullen vertoonen een wit licht, bij wijze van *flambouw*.

Op vreemde reeden of stroomen, zullen de Loodsvaartuigen zich regelen naar hetgeen aldaar ten aanzien van het voeren of vertoonen van lichten is bepaald.

's Gravenhage, den 25sten November 1852.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Directeur der Artillerie-Stapel- en Constructie-Magazijnen te Delft zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Minister van Oorlog, op den twee en twintigsten December aanstaande, des voormiddags ten tien ure, op het Bureau zijner Directie, in de Houttuinen, in het openbaar, aan den minst Inschrijvende Aanbesteden, de Levering van:

Leder, ten behoeve van voorschreven Magazijnen.

De Voorwaarden der Aanbesteding zullen van heden af ter lezing liggen op het Bureau des Aanbesteders, op de Bureaux van de Heeren Commissarissen des Konings in de provincien, alsmede van den Heer Kommanderenden Officier der Artillerie te Maastricht.

Delft, den 1sten December 1852.

De Directeur voornoemd,
T. E. DINAUX.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het Herstellen van Stallen en Waterputten, het maken van eenen Nieuwen Stal, enz. in de Legerplaats bij Zeist.

Deze Aanbesteding zal geschieden den negen en twintigsten December 1852, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis de Nieuwe Bak, te Utrecht, alwaar van den twee en twintigsten December 1852 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

** Burgemeester en Wethouders van Gouda brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de Raad dier Gemeente heeft besloten tot de benoeming van eenen Opzigter bij de Gemeentewerken, ter vervulling van welke betrekking, waaraan eene jaarwedde van f 800 verbonden is, een vergelijkend Examen zal worden gehouden;

dat het vergelijkend Examen voornamelijk zal loopen over de navolgende punten:

a. de grondige kennis der vijf Bouworden;
b. die der Bouwmaterialen en hunne toepassing;
c. die der Metselverbanden;
d. die der Houtverbindingen;
e. de Hoofdzamenstellingen van Gebouwen en andere Kunstwerken;
f. het Teekenen en geven van onderwijs in de Bouwkunde.

En dat zij, die verlangen deel te nemen aan het bedoelde Examen, hunne aanvragen daartoe, met duidelijke opgave van naam, voornaam, ouderdom, geboorte en woonplaats, op gezegeld papier geschreven, vrachtvrij aan Burgemeester en Wethouders zullen behooren in te zenden, vóór den 1sten Januarij aanstaande, waarna aan hen tijd en plaats van het te houden Examen zal worden bekend gemaakt.

Gouda, den 7den December 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
De Secretaris, DROOGLEEVER FORTUIJN.
De Burgemeester, IJZENDOORN.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

** Bij Vonnis, door de Arrondissements-Regtbank te Dordrecht den 6den December 1852 bij verstek gewezen, op de expeditie geregistreerd, is *Abraham Mozes Zeehandelaar*, woonplaats hebbende te Oud-Beijerland, thans verblijf houdende in het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te Dordrecht, gesteld onder Curatele.

Voor Extract conform.
D. W. HORDIJK, *Procureur.*

** Bij Acte op den 29sten November 1852, voor den Notaris *W. A. Evertsz*, te Oldeboorn, en getuigen verleden, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Heeren *Heero Fokkes de Jong* en *Arjen Gjalts Brouwer*, beiden wonende te Joure, aangegaan eene Vennootschap, ten doel hebbende de oprigting van eene Olieslagerij met de gevolgen daarvan, benevens den handel in Granen en Zaden, welke gevestigd zal zijn te Joure onder de Firma van *de Jong en Brouwer*, en waarvan beiden de teekening zullen hebben. De duur dezer Vennootschap is bepaald op Vijf Jaren, reeds ingegaan den 1sten Junij 1852 en te eindigen op dien datum in 1857. Wanneer evenwel voor 1 Maart 1857 geene opzegging plaats heeft, zal de Vennootschap weder voor één jaar op gelijken voet voortduren en zoo vervolgens van jaar tot jaar.

Bij geldopnemingen zullen de Schuldbewijzen door beide Vennooten moeten onderteekend zijn.

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN, BOEKWERKEN, enz.

Nationale Militie.

Dezer dagen verscheen bij de Boekhandelaren A. KLOOTS & COMP. te 's Gravenhage, en werd alom verzonden, de DERDE VERMEERDERDE EN VERBETERDE DRUK van het nuttige werkje getiteld:

Handleiding voor LEDEN VAN MILITIERADEN, MILITIE-COMMISSARISSEN, GEMEENTEBESTUREN, Beoefenaars van GENEES- EN HEELKUNDE, en LOTELINGEN, 64 en II bladz. in kl. octavo, met omslag, à f 0.50.

TE 's GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.